A
SZENDRŐI KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT
ÉS KÖNYVTÁR

2025. ÉVI MUNKATERVE

Készítette:
Báriné Kántor Magdolna
igazgató

Szendrő, 2025.01.02.

Vezetői összefoglaló

Hosszú és rövid távú közművelődési célrendszerünk kialakításakor megállapíthatjuk, hogy településünkön is – mint a világ bármely pontján - lassú, ám folyamatos változás zajlik a társadalom szinte minden szegmensében.
Ezek a változások nagymértékben meghatározzák a közművelődési feladatellátás célirányultságát, célcsoportjait, helyi közösségi művelődési formákat is. Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy munkatervünk összeállításánál alkalmazkodjunk ezen változások elvárásaihoz, igényszintjéhez.
Elsődleges célunk, hogy minden korosztály találjon a kulturális palettánkon olyan programot, amelyre szívesen látogat el, ami értéket közvetít számára, ahol együtt lehet hasonló érdeklődési körű társaival, ahol tevékenységével hozzájárulhat a helyi társadalom formálásához.

I. Vonatkozó törvényi szabályozás

Szendrő Város Önkormányzata Képviselőtestületének 10/2020.(VI.26.) önkormányzati rendelete a közművelődésről alapján az alapszolgáltatások megvalósítása érdekében közművelődési intézményt és könyvtárat biztosít.
Az Önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatásokat az általa alapított Szendrői Közművelődési Központ és Könyvtár intézményével látja el az éves szolgáltatási terv alapján, székhelyén, valamint telephelyein.

Az intézmény meghatározó szerepet tölt be a város és közösségeinek kulturális életében. Hat telephelyen közművelődési, muzeális és nyilvános könyvtári tevékenységet végez a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, a 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről, valamint Szendrő Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2020. (VI.26.) számú közművelődési rendeletében meghatározottak szerint.
A Szendrői Közművelődési Központ és Könyvtár 2025. évi szakmai munkatervét az Alapító Okiratban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban megfogalmazott elvárások, valamint a közművelődési alapszolgáltatások, könyvtári és muzeális tevékenységek szerint állította össze.
Az intézmény szakmai munkatervének részét képezi az I. sz. melléklet, az éves Közművelődési szolgáltatási terv.

II. Általános alapelvek

- a közművelődéshez való jog gyakorlása: minden állampolgár számára elérhetővé kell tennünk, hogy élni tudjon ezen jogával, az általunk nyújtott kulturális javakhoz való hozzáférést biztosítanunk kell
- közösségi színtér igénybevételével a kulturális esélyegyenlőtlenség csökkentése
- közösségi művelődési formák biztosítása
- szakmai együttműködések, partnerség
- színvonalas szórakozási lehetőségek biztosítása

III. Az Intézmény által biztosított közművelődési szolgáltatások köre

1. Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása

1.1. Nemzeti ünnepek, nemzeti kultúra értékeinek megismertetése

- A magyar kultúra napja –Török Máté „dal szüli az énekesét…című irodalmi estje.
- Március 15 – az 1848-as szabadságharc megemlékező ünnepsége a város két általános iskolájának, valamint az ÓMI Zenés Színház műsoraival.
- Költészet napja – zenés versbemutató
- Államalapító Szent István király emlékére rendezett ünnepség
- Az aradi vértanúk emléknapja - 1849. október 6-án kivégzett vértanúk emlékére szervezett ünnepség a református templomban, koszorúzás a kopjafánál.
- A szabadság napja - az 1956-os forradalom kitörésének napja és a Magyar Köztársaság 1989-es kikiáltásának napja tiszteletére rendezett ünnepség és koszorúzás

1.2. A város hagyományosan megrendezendő közösségi ünnepei, rendezvényei

- Adventi ünnepségsorozat
- Élő adventi kalendárium
- Városnap – kétnapos ünnepségsorozat a Város születésnapja alkalmából
- Gazda- és Vadásznap - Szakmai, kulturális, családi és szórakoztató zenés, étkezéssel egybekötött rendezvény

1.3. Közösségfejlesztő rendezvények

- Kékfestő szakkör
- Mikulásvonat
- Játszóházak
- Zenetábor
- Drámatábor

1.4. Művelődő közösségek számára helyszín biztosítása

- Szendrői Bányász Szakszervezet rendezvényeinek helység biztosítása

1.5. Online megjelenések, felhívások

- Nemzetközi Nőnap
- A meseírás világnapja
- Könyvtárosok Világnapja
- Anyák napja
- Múzeumi Világnap
- rendezvényekről tájékoztatás, a megvalósulásról beszámolók, fotók

2. ***Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása***
    - Jutalom a digitális világ – segítség a digitális világban történő eligazodáshoz, 10 db laptop biztosításával

3. ***A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása***
    - Nemesek Szendrőben – beszélgetéssorozat (TOP_Plusz-3.1.3-23)

4. ***Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása***
    - Madarak és fák napja – képzőművészeti kiállítás
    - Karácsonyi koncert az Újj Viktor Géza Alapfokú Művészeti Iskola előadásában
    - Kékfestő szakkör (TOP_Plusz-3.1.3-23)

5. ***A tehetséggondozás és fejlesztés feltételeinek biztosítása***
    - Zenével egy életen át…hangszerek, művészek bemutatkozás havi egy alkalommal (TOP_Plusz-3.1.3-23)

6. ***A kulturális alapú gazdaságfejlesztés***
    - Kékfestő termékek előállítása és árusítása

IV. Egyéb szolgáltatások

1. Bérbeadás

A Közösségi Ház helyiségeinek bérlését az Intézmény lehetővé teszi esküvők, találkozók, halotti torok megrendezésére. A feltétele a Bérleti szerződés megkötése és a kaució befizetése. Az adminisztrációban és a program lebonyolításához szükséges technikai feladatokban, illetve a szakmai segítségnyújtásban az intézmény is részt vesz.
A Közösségi ház felnőttképzéshez is biztosítja a teljes infrastruktúrát.

2. Irodai, informatikai szolgáltatások

Az Intézmény infrastruktúrájának használatával az ügyfelek intézhetik olyan ügyeiket, melyhez Internet és számítógép, ill. nyomtató szükséges. A közösségi számítógép munkaidőben egyéb tevékenységekre is rendelkezésre áll.

3. Térítésmentes teremhasználat

Szendrő Város Önkormányzatának Képviselő-testülete határozatban szabályozza, hogy a városban működő civil szervezetek rendezvényeik lebonyolításához évi egy alkalommal vehetik térítésmentesen igénybe a Szendrői Művelődési Központ és Könyvtár helyiségeit.

4. Pályázatok, statisztika, közösségi szolgálat

A közművelődési intézményegységre vonatkozó pályázatokat figyelemmel kísérjük, együttműködve az Önkormányzat és a város civil szervezeteinek pályázatfigyelő referensével. Statisztikai kötelezettségeinknek eleget teszünk, az adattartalom dokumentálását folyamatosan végezzük.
Továbbra is fogadunk diákokat nyári munkára, egyetemi hallgatók gyakorlatában vállalunk szerepet, rendezvényekhez kapcsolódóan önkénteseket toborzunk.

5. Nyitott közösségi tevékenységek

- közösségi pianínó – a Csáky kastély épületében 1900-as években készült pianínó várja használóit nyitvatartási időben
- közösségi ping-pong - a Csáky kastély udvarán felállított asztal és kiegészítői várják a sportolni, kikapcsolódni vágyókat

6. Nyitva tartás

hétfő	8.00-16.00
kedd	8.00-16.00
szerda	8.00-19.00
csütörtök	8.00-19.00
péntek	8.00-16.00
szombat	8.00-12.00

V. Együttműködés

Az intézmény munkáját szakmailag segíti a Magyar Nemzeti Művelődési Intézet, melynek munkatársai mindenben állnak a rendelkezésünkre. Lehetőség szerint részt veszünk az általuk szervezett műhelymunkákon, de egyénileg is nyújtanak segítséget.
A Könyvtár szakmai segítője a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár.
Az intézmény feladatinak minél hatékonyabb és magas színvonalú ellátása érdekében szoros együttműködésben dolgozik a város intézményeivel, szervezetivel. A kölcsönös együttműködés eredményezi azt a városi összefogást, mely egy egy rendezvényt jellemez.
Együttműködő partnereink:

- Szendrői Apáczai Csere János Általános Iskola
- Szendrői Református Általános Iskola
- Assisi Szent Klára Római katolikus Óvoda
- Kincses Sziget Tanoda
- Szendrői Várbarátok Egyesülete
- Szendrő Városi Sport és Szabadidő Klub Egyesület
- Szendrői Egészségfejlesztési Iroda

VI. Kiállítóhelyek

A városnak mind a földrajzi adottsága, a közlekedési elérhetősége, mind a turizmusban jelenleg beazonosítható trendek kedveznek. A város történelmi, építészeti és kulturális öröksége rendkívüli. Múzeumok, kiállítóhelyek, bemutatóhelyek teszik emlékezetessé és felejthetetlenné a városba látogatók itt tartózkodását.
Célunk, hogy az évszázadok során fennmaradt történelmi és kulturális emlékeket őrizzük meg és adjuk át az utókornak, mindezt élővé téve a kiállítóhelyeken. Mindenki megtalálja a városban a neki megfelelő szabadidő eltöltési formát: kiállítóhelyeink interaktívak, kicsik és nagyok egyaránt elfoglalhatják magukat, akik a szabadban szeretnének időt eltölteni, várja őket a valamikori Szendrői Felsővár romjai és a kilátó, a városban található szálláshelyek igényesek és otthonosak, az étkezési lehetőség megoldott.
A Szendrői Közművelődési Központ és Könyvtár kiállítóhelyei:

- *Végre Vár Látványközpont* - Az egykori mozi épületéből kialakított látogató központban a vár eredeti méreteit, bástyáinak és belső építményeinek elhelyezkedését installációkon és maketteken mutatják be.
  Bepillantást nyerhetünk Szendrő történetébe, ahol eredetileg három vár is épült. A bemutató három történeti korszakot ível át, látványos időutazásra hívja a látogatókat a modern technika segítségével.
  Az ingyenesen letölthető, többnyelvű tárlatvezető mobiltelefon alkalmazás segítségével angol és szlovák nyelven is elérhető a kiállítás anyaga.
- *Kékfestőház múzeum* - Az 1850-60 táján kialakított, népies barokk stílusú kékfestőműhely a torony három szintjét foglalja el: a pincében az agyag mintázását és festését, a padláson a megfestett anyagok szárítását, valamint a szövéshez szükséges eszközöket ismerhetik meg a látogatók, míg a középső szinten kékfestett termékekből állítottunk össze ízelítőt a látogatóknak. Kékfestő ajándéktárgyak vásárlására is lehetőség nyílik.
- *Csáky kastély* - A kastélyt gróf Csáky István építtette jobbágyaival 1694-től egy korábbi udvarház falmaradványainak felhasználásával, késő barokk stílusban. A 19. század második felében a kastélyt jelentősen átalakították, de a barokk stílus fő jegyeit megőrizte: diadalíves kapu, boltíves tornác és az ablakrácsok.
  Az épület alatt 3 boltozatos helyiségű pince található, melyben kiváló csapatépítő tréningek, családi és barátok összejövetelek lebonyolíthatóak.
  1990-től a szendrői Közművelődési Központ és Könyvtár működik az épületben.
  A kastély munkaidőben ingyenesen látogatható, a kastélykert rendezvények lebonyolítására bérbe vehető.
- A valamikori Csáky kastélyban működő *Kékfestő Műhelyben* az ide látogatók kipróbálhatják a mai kékfestő anyagból készült tárgyak készítését: előre félig elkészített illatzsák, saját díszítés nyomómintával, kitömés, illatosítás, összevarrás). A műhelyben is van lehetőség ajándéktárgyak vásárlására.
- *Amerikás ház* - Cél, hogy élményszerűen mutassuk be az Amerikába kivándorlók és az onnan visszatérők életét. A kiállítás a História-völgy egyik állomása, ezen projekt keretében jött létre. Óriás fotóhátterek, életnagyságú hajóhíd, útlevél készítő pult, fedett szabadtéri hely várja a látogatókat, ahol korhű képeslapkészítés teszi még érdekesebbé az itt eltöltött időt.
  A fedett kinti rész alkalmas foglalkozások lebonyolítására, étkezésre, pihenésre.
  Előre jelzett igény szerint amerikai menüt fogyaszthatnak a látogatók, hotdog és coca cola szerepel a palettán.
- *Tornamúzeum* - Az egyedülálló relikviákból álló anyagot Dr. Urvári Sándor, a város díszpolgára adományozta a településnek. A japán olimpiai bajnok tornászok aláírásait is tartalmazó gyűjtemény legértékesebb darabja a 2500 éves diszkosz. 2024-től a 30 éves megalakult Százszorszép Majorette csoport is kapott bemutatkozási lehetőséget a kiállítóhely egyik helységében.
- *Kincses ház* - Bemutatja a Bódva folyó mentén fellelhető építészeti értékeket valamint a növény-és élővilág ritka csodáit interaktív módon. Különlegessége az a 3D-s kisfilm, mely a barlangvilág szépségeit tárja elénk.

- *Iskolatörténeti kiállítás* - A régi tanteremben iskolai bútorokat, iskolai címereket, szekrényeket, padokat, székeket, a szemléletes tanításhoz szükséges eszközöket, kiegészítőket helyeztünk el. Újdonság az igény szerinti korhű óra megtartása színművész segítségével.
- *Felsővár kilátó* - A szendrői Felsővár egykor az egész Felső-magyarországi Kapitányság egyik legfontosabb védőbástyája volt. Pontos adataink nincsenek, de a 16. század közepén, vélhetően Cristoforo della Stella olasz hadmérnök tervei alapján kezdték építeni az erődítményt. A feltárások és régészeti szakértők szerint a hegy platójára egy ötszög alaprajzú, sarkain olaszbástyákkal erősített külső védművet építettek, amelynek közepén egy lőportorony állt. A kilátóból csodálatos, 360 fokos panoráma tárul elénk. Láthatjuk a Bódva völgyében elterülő várost, mely a Gömör-Tornai karszt és a Cserehát határán fekszik.

VII. A Városi Könyvtár munkaterve

A Városi Könyvtár biztosítja a városban élők számára a jogszabályokban, dokumentumokban meghatározott közgyűjteményi közszolgáltatásokat. A kor változó körülményeire reagáló könyvtári fejlesztések megvalósítása során elsődleges szempont a használók/olvasók igényeinek, érdekeinek való megfelelés, a magas szolgáltatási színvonal biztosítása.
A könyvtár 200 m2 területen, 21.378 db könyvtári dokumentummal, állománnyal rendelkezik.

A 2025. évben több kiemelt feladat szerepel szakmai programunkban:

1. A helyben igénybe vehető és online szolgáltatásaink folyamatos fejlesztése – gyereksarok, puzzle asztal, online új könyvek bemutatása
2. Könyvtárunk társadalmi szerepvállalásának fokozása az iskolás, a felnőtt és az idős korosztály digitális kompetenciáinak fejlesztésével a korszerű technológiák és e-szolgáltatások élményszerű megismertetése, alkalmazásuk elsajátíttatása, oktatást támogató digitális tartalmak létrehozása, és a nem formális képzések révén.
3. Könyvtárunk közösségteremtő és identitást fejlesztő funkciójának erősítése, az olvasáskultúra fejlesztése, a környezet- és egészségtudatosság elősegítése, az oktatás támogatása új, rendhagyó programok megvalósításával, melyekben együttműködünk családokkal, kulturális, köznevelési és szociális intézményekkel, civil szervezetekkel.

Fontosnak tartjuk a szervezeten belüli (és a szükséges külső) információáramlást, a hatékony belső és külső kommunikációt.

Gyűjteményfejlesztés

A könyvtári szolgáltatások biztos alapja a megfelelően gyarapított és összeállított dokumentumgyűjtemény. Feladat a gyarapításnál a tervszerű, olvasói igényeken és az olvasószolgálatban dolgozó könyvtáros javaslatain alapuló, a könyvtár gyűjtőkörének megfelelően folytatott, időarányos dokumentum beszerzés. Kiemelt szempont a források minél gazdaságosabb felhasználása, a legkedvezőbb beszállító partnerek kiválasztása. Az érdekeltségnövelő támogatással és egyéb kínálkozó pályázati lehetőségek kihasználásával bővítjük forrásainkat.

Állományvédelem

Állományvédelmi feladatunk a raktári rend folyamatos fenntartása, a sérült könyvek leválogatása, kisebb javítások elvégzése.

Könyvtári szolgáltatások

Könyvtárhasználat

A könyvtárhasználat népszerűsítése érdekében a könyvtár szolgáltatásait és lehetőségeit igyekszünk minél szélesebb körben megismertetni a város és a környező települések lakosságával.
Olvasóink megtartása érdekében több alkalommal beiratkozási akciót hirdetünk, ünnepnapokhoz, világnapokhoz kapcsolódóan apró figyelmességgel kedveskedünk a betérőknek.

Dokumentumforgalom

A kölcsönzési kedvet különböző könyvajánlók készítésével és promóciókkal növeljük. Folyamatosan gondozzuk az Életrajzok, Kaland, Lélek, Romantikus, Krimi, Gyerekeknek, Ajánljuk… ajánló polcot.

A „Témánál vagyunk!" tematikus ajánlót kéthavonta tervezzük elkészíteni, amikor egy egy témához kapcsolódóan ajánlót készítünk online formában.

Új kezdeményezésként minden hónapban kiválasztjuk a legtöbbet kölcsönző olvasóinkat, és év végén jutalmazzuk is őket. Olvasásnépszerűsítési céllal a legolvasottabb könyvekből havonta toplistákat készítünk.

Információszolgáltatás

Napi olvasószolgálati tevékenységünk középpontjában a magas szakmai színvonalú tájékoztató munka áll, amelynek érdekében a felmerülő olvasói igényeket gyűjtjük. Feladatunk a napról napra megjelenő új tájékoztatási források (elektronikus katalógusok, online adatbázisok, internetes oldalak) kutatása, megismerése és használata, közérdekű információk szolgáltatása. Igény esetén egyéni és csoportos segítségnyújtás, az információforrások megismertetése a felhasználókkal.

Közösségi internethozzáférés

Alapfeladatunk, hogy biztosítsuk a közösségi internethozzáférést a könyvtárban, segítséget nyújtsunk a lakosságnak az IT eszközökkel, programokkal kapcsolatban (eszközök, szövegszerkesztés, szkennelés, nyomtatás, elektronikus levelezés, internethasználat, e-ügyintézés).

Továbbra is biztosítjuk a WI-FI szabad használatát a könyvtár épületében, illetve a kastély kertjében is.

Digitális kompetenciafejlesztés

A könyvtár a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában

Online szolgáltatások

Honlap, közösségi oldalak

Napi feladatunk honlapunk, Facebook, Tik-tok és a Képújság oldalunk folyamatos karbantartása, frissítése, szolgáltatásaink PR- anyagainak közzététele, híradás könyvtári eseményekről, programokról, rendezvényekről, interaktív játékok indítása, kulturális tartalmak megjelenítése. Kiemelt feladatnak tartjuk az olvasás- és könyvtár népszerűsítést, amely során rendszeresen jelentetünk meg hasznos információkat online is.

Könyvtári rendezvények, foglalkozások

A könyvtári rendezvények, foglalkozások fontos szegmensét képezik a könyvtári munkának, mert ezáltal olyan egyéneket érhetünk el, akik egyébként nem könyvtári tagok. A közösségi tér funkció erősítése érdekében olyan kulturális, közösségi programokat, rendezvényeket szervez

intézményünk, amelyek támogatják az olvasáskultúra fejlesztését, segítik a művelődést, a közösségi élet megerősödését.

Szendrő, 2025.01.02.

…….	……
Báriné Kántor Magdolna	Szaniszló János
igazgató	polgármester